

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO UMOWY

WARUNKI UBEZPIECZENIA

1. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za majątek Wykonawcy, majątek osób trzecich znajdujący się na terenie realizacji przedmiotu zamówienia.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody powstałe w związku z prowadzoną przez Wykonawcę działalnością, wyrządzone przez niego, jego pracowników lub kontrahentów, dostawców, podwykonawców.
3. Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia i utrzymywania przez cały czas obowiązywania umowy, niżej wymienionych umów ubezpieczenia :
  - 3.1. umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i posiadania mienia, będącej przedmiotem zamówienia zgodnie z wymogami opisanymi poniżej,
  - 3.2. umowy ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowy-montażu inwestycji, będącej przedmiotem zamówienia zgodnie z wymogami opisanymi poniżej,
  - 3.3. umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej związanej z wykonywaniem wszelkich czynności, będących przedmiotem zamówienia zgodnie z wymogami opisanymi poniżej,
4. Wykonawca zobowiązany jest przedstawić Zamawiającemu oryginał lub kopię poświadczoną przez Wykonawcę za zgodność z oryginałem każdej umowy ubezpieczenia, o jakiej mowa w ust. 3.3. niniejszego paragrafu, w ciągu 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia zawarcia umowy, a także każdej umowy ubezpieczenia, o jakiej mowa w ust. 3.1. i 3.2. niniejszego paragrafu w ciągu 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia rozpoczęcia realizacji inwestycji oraz utrzymywać i przedstawiać bez wezwania umowy ubezpieczenia przez cały okres trwania umowy. Kopia każdej kolejnej zawartej przez Wykonawcę umowy ubezpieczenia wraz z dowodem opłaty składki winna zostać dostarczona Zamawiającemu w ciągu 7 (słownie: siedem) dni od dnia zawarcia wznowienia umowy ubezpieczenia. W przypadku uchybienia w/w obowiązkom, oraz gdy dostarczona przez Wykonawcę umowa ubezpieczenia nie będzie spełniać określonych przez Zamawiającego wymogów lub zawierać inne niekorzystne rynkowo zapisy dla jakości ochrony ubezpieczeniowej, Zamawiający zgłosi Wykonawcy stosowne uwagi, które ten zobowiązany będzie uwzględnić, korygując zawartą umowę ubezpieczenia lub zawierając nową, w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni od dnia otrzymania uwag Zamawiającego. Po bezskutecznym upływie tego terminu Zamawiającemu przysługuje uprawnienie do zawarcia umowy ubezpieczenia na warunkach nie gorszych niż wskazanych w niniejszym paragrafie na koszt Wykonawcy na okres do 12 (słownie: dwunastu) miesięcy, bez konieczności uzyskiwania dodatkowej zgody sądu. Wykonawca zobowiązuje się do pokrycia wszelkich kosztów związanych z zawarciem umowy ubezpieczenia w terminie 7 (słownie: siedmiu) dni.
5. Wykonawca zobowiązany jest przestrzegać obowiązków wynikających z zawartych umów ubezpieczenia oraz OWU stanowiących podstawę zawartych umów ubezpieczenia.
6. Wszystkie koszty związane z zawarciem, posiadaniem, przedstawieniem Zamawiającemu dowodu zawarcia umowy ubezpieczenia oraz opłacaniem składek ubezpieczeniowych obciążają Wykonawcę.
7. W przypadku szkody wyrządzonej Zamawiającemu nie pokrytej przez ubezpieczyciela, Wykonawca zobowiązuje się ją zrekompensować we własnym zakresie. W przypadku szkód pokrytych przez ubezpieczyciela z potrąceniem franszyzy lub udziału własnego, Wykonawca zobowiązuje się pokryć kwotę franszyzy lub udziału własnego we własnym zakresie.
8. Wszelkie odstępstwa od opisanych zakresów muszą być każdorazowo, pisemnie zaakceptowane przez Zamawiającego.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i posiadania mienia :

9. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej będącej przedmiotem zamówienia oraz posiadania i użytkowania mienia, przy czym:
- 9.1. Wykonawca zawrze oraz będzie utrzymywał w ważności przez okres wskazany poniżej, umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności i posiadania oraz użytkowania mienia obejmującą wszelkie szkody lub roszczenia, które mogą powstać w związku z realizacją zamówienia. Wymagana jest umowa ubezpieczenia dedykowana tylko i wyłącznie dla przedmiotowego zamówienia.
- 9.2. Okres ubezpieczenia obejmować winien okres od dnia protokolarnego przekazania terenu budowy Wykonawcy do dnia podpisania przez strony protokołu odbioru końcowego oraz dodatkowy okres 36 miesięcy od podpisania protokołu odbioru końcowego.
- 9.3. Jako Ubezpieczeni w umowie ubezpieczania wskazani zostaną: Zamawiający, Wykonawca, Podwykonawcy i inne firmy zatrudnione przez Ubezpieczającego przy realizacji zamówienia oraz wszystkie inne podmioty uczestniczące w realizacji inwestycji, jeżeli mają podpisane stosowne umowy, a wartości ich prac ujęte są w zgłoszonej wartości umowy.
- 9.4. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności Wykonawcy obejmować winna swoim zakresem:
- 9.4.1. sumę gwarancyjną nie niższą niż 20 000 000 zł (słownie: dwadzieścia milionów 00/100) złotych na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.2. działalność prowadzoną przez Wykonawcę będącą przedmiotem realizacji przedmiotu zamówienia;
- 9.4.3. zarówno odpowiedzialność deliktową jak i kontraktową do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.4. odpowiedzialność cywilną za szkody osobowe i rzeczowe oraz z konsekwentnymi stratami finansowymi pod warunkiem, że wypadek ubezpieczeniowy miał miejsce w okresie ubezpieczenia, nawet jeżeli zostaną one zgłoszone po tym okresie, jednak przed upływem terminu przedawnienia, do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.5. odpowiedzialność cywilną za produkt - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.6. odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe po wykonaniu pracy lub usługi - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.7. odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez podwykonawców - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.8. odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane przez pojazdy niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu OC, jeżeli tego typu pojazdy będą wykorzystywane na terenie realizacji zamówienia - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.9. odpowiedzialność za szkody wynikające z nagłego zanieczyszczenia środowiska szkodliwymi substancjami - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 9.4.10. odpowiedzialność za szkody w podziemnych instalacjach - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.11. odpowiedzialność za szkody w rzeczach w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonych jak również w mieniu stanowiącym przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem - dopuszczalny podlimit odpowiedzialności – 10.000.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.12. odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek osunięcia się ziemi i osłabienia elementów nośnych - dopuszczalny podlimit odpowiedzialności: 5.000.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.13. odpowiedzialność za szkody polegające na długofalowym oddziaływaniu czynnika wibracji - dopuszczalny podlimit odpowiedzialności: 5.000.000 zł na jedno i wszystkie

- zdarzenia w okresie ubezpieczenia z sublimitem dla ryzyka spękań powierzchniowych w wysokości co najmniej 1.000.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.14. odpowiedzialność za szkody wynikłe z działania młotów, kafarów - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.15. odpowiedzialność za szkody w związku z pracami rozbiórkowymi i wyburzeniowymi - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.16. klauzula usunięcia i zastąpienia – dopuszczalny podlimit odpowiedzialności: 3.000.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.17. czyste straty finansowe, w tym z tytułu braku lub ograniczonego dostępu, obejmujące również odpowiedzialność za produkt oraz usługę - dopuszczalny podlimit odpowiedzialności: 3.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia z podlimitem dla czystych strat finansowych wyrządzonych przez produkt lub usługę 2.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.18. odpowiedzialność za szkody wzajemne pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem oraz pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem a podwykonawcami - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.19. szkody wskutek rażącego niedbalstwa - odpowiedzialność do wysokości ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.20. klauzula reprezentantów (z ograniczeniem Reprezentantów Ubezpieczającego do Zarządu Spółki i Prokurentów) – dopuszczalny podlimit odpowiedzialności: 10.000.000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.4.21. roszczenia regresowe z tytułu kar umownych, do zapłacenia których zobowiązane były osoby trzecie w następstwie objętej ubezpieczeniem z dopuszczalnym podlimitem odpowiedzialności 4.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 9.5. Franszyzy redukcyjne winne być na rynkowo dostępnym poziomie, nie więcej jednakże niż:
- 9.5.1. dla szkód rzeczowych dla zakresu podstawowego nie więcej niż 50 000 PLN
- 9.5.2. dla ryzyk środowiskowych, czystych strat finansowych, kosztów usunięcia i zastąpienia, działania młotów i kafarów, osunięcia się ziemi i osłabienia elementów nośnych oraz wibracji: 10% wartości szkody, nie więcej niż 50 000,00 PLN,
- 9.5.3. szkody osobowe oraz wyrządzone pracownikom - brak franszyzy.

Ubezpieczenie wszystkich ryzyk budowy/montażu:

10. Wymagany zakres ubezpieczenia: ubezpieczenie ryzyk budowy i montażu na bazie warunków wg standardu monachijskiego wg poniższych założeń:
- 10.1. Wykonawca zawrze oraz będzie utrzymywał w ważności przez okres wskazany poniżej ubezpieczenie ryzyk budowy- montażu dotyczące jedynie przedmiotowej realizacji, zgodnie z poniższymi warunkami.
- 10.2. Jako Ubezpieczeni w umowie ubezpieczania wskazani zostaną : Zamawiający, Wykonawca, Podwykonawcy i inne firmy zatrudnione przez Ubezpieczającego przy realizacji przedmiotu zamówienia oraz wszystkie inne podmioty uczestniczące w realizacji inwestycji, jeżeli mają podpisane stosowne umowy, a wartości ich prac ujęte są w zgłoszonej wartości umowy.
- 10.3. Suma ubezpieczenia odpowiadać będzie wartości wynagrodzenia netto Wykonawcy.
- 10.4. Okres ubezpieczenia obejmować winien okres kompleksowej realizacji przedmiotowych robót budowlano – montażowych rozpoczynający się od dnia protokolarnego przekazania terenu budowy Wykonawcy do dnia podpisania przez strony protokołu odbioru końcowego – z uwzględnieniem postanowień klauzul: 003, 004.
- 10.5. Umowa ubezpieczenia będzie dodatkowo gwarantować ochronę ubezpieczeniową z następującymi rozszerzeniami:

- 10.5.1. klauzula 003 konserwacja po zakończeniu robót - ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z klauzuli 003 rozpoczyna się z momentem zakończenia obowiązywania klauzuli 004 i trwa nie krócej niż 24 miesiące;
- 10.5.2. klauzula 004 rozszerzona konserwacja po zakończeniu robót w zakresie zgodnym z postanowieniami polisy, ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z klauzuli 004 rozpoczyna się z momentem podpisania Protokołu Odbioru Końcowego – 24 miesiące,
- 10.5.3. klauzula 013 składowanie mienia poza Terenem Budowy – nie mniej niż 1 000 000 PLN na lokalizację i wszystkie zdarzenia,
- 10.5.4. klauzula 100 pokrycie testów maszyn i instalacji - limit: co najmniej 6 tygodni na łączny okres wykonywania prób i testów,
- 10.5.5. klauzula 115 pokrycie ryzyka projektanta,
- 10.5.6. klauzula 116 pokrycie szkód w elementach odebranych lub oddanych do użytku,
- 10.5.7. klauzula pokrycie szkód w elementach częściowo odebranych lub oddanych do użytku z przyczyn innych niż prowadzenie robót (minimalny akceptowany zakres: FLEXA + EC) - Limit odpowiedzialności: co najmniej 5 000 000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- 10.5.8. klauzula 119 istniejące mienie należące do Zamawiającego - limit: 10% wartości Umowy nie mniej niż 10.000.000 PLN, ponad sumę ubezpieczenia,
- 10.5.9. klauzula 200 ryzyko producenta,
- 10.5.10. klauzula 201 pokrycie okresu gwarancji/rękojmi – co najmniej 12 miesięcy
- 10.5.11. klauzula szkód w częściach wadliwych (faulty parts) - limit: nie mniej niż 2.000.000 PLN,
- 10.5.12. klauzula bezskładkowego przedłużenia okresu ubezpieczenia – co najmniej 60 dni,
- 10.5.13. klauzula - postanowienia szczególne dotyczące wzrostu wynagrodzenia Wykonawcy - 120 %,
- 10.5.14. klauzula ochrony dla szkód powstałych lub zwiększonych w trakcie lub wskutek całkowitego lub częściowego przerwania robót, w minimalnym zakresie ochrony ubezpieczeniowej: FLEXA + EC – co najmniej 60 dni,
- 10.5.15. klauzula kosztów wynagrodzenia ekspertów – limit nie mniej niż 500 000 PLN,
- 10.5.16. klauzula reprezentantów (z ograniczeniem do Zarządu Spółki i ewentualnie Prokurentów),
- 10.5.17. koszty usunięcia pozostałości po szkodzie, limit nie mniej niż 3 000 000 PLN,
- 10.5.18. klauzula pokrycia kosztów poniesionych w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżeniu wystąpienia szkody lub zmniejszenia jej rozmiarów, limit nie mniej niż 2 000 000 PLN.
- 10.5.19. W przypadku nie wprowadzenia limitu odpowiedzialności dla któregoś z rozszerzeń zakresu ubezpieczenia - odpowiedzialność Ubezpieczyciela do wysokości głównej sumy ubezpieczenia. Jeżeli wartość umowy (pełen koszt odtworzenia) jest mniejsza od podanych wyżej limitów, poszczególne limity odpowiedzialności powinny odpowiadać wartości umowy.
- 10.6. Franszyzy redukcyjne winne być na rynkowo dostępnym poziomie, nie więcej jednakże niż 50 000,00 PLN, dla klauzul 200, 201 oraz części wadliwych: 10% wartości szkody, min. 50.000,00 PLN.

Ubezpieczenie odpowiedzialności zawodowej:

11. Wymagany zakres ubezpieczenia: ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zawodowej projektanta, przy czym:

- 11.1. Wykonawca zawrze oraz będzie utrzymywał w ważności przez cały okres realizacji zamówienia (w tym nadzoru autorskiego) umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej projektanta;
- 11.2. Suma gwarancyjna przewidziana w umowie ubezpieczenia nie może być niższa niż 5.000.000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Wymagana jest umowa ubezpieczenia dedykowana dla przedmiotowego zamówienia.
- 11.3. Ubezpieczenie powinno obejmować wszelkie prace usługi projektowe, prace, usługi im towarzyszące wykonywane w związku z realizacją przedmiotu zamówienia; (w tym m.in. sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych, sprawowanie nadzoru

- autorskiego, świadczenie usług kartograficznych, występowanie z wnioskami o wydanie warunków technicznych i uzgodnień niezbędnych do projektowania, występowanie z wnioskiem o wydanie decyzji pozwolenia na budowę i innych związanych z realizacją przedmiotu zamówienia). Za prace lub usługi projektowe uważa się wszystkie czynności, składowe, które tworzą ostateczny projekt, są niezbędne dla przygotowania ostatecznego projektu (w tym badania geologiczne, geodezyjne, geotechniczne) oraz kontroli i nadzoru nad nim,
- 11.4. Ubezpieczonymi podmiotami w ramach umowy ubezpieczenia winny być wszystkie podmioty związane z wykonaniem i realizacją dokumentacji projektowej, w tym podwykonawcy, dalsi podwykonawcy i wszystkie strony formalnie zatrudnione do realizacji prac lub ich części w ramach umowy, niezależnie od formy zatrudnienia (jeżeli występują).
- 11.5. Okres ubezpieczenia i odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpocznie się od dnia przystąpienia do wykonywania czynności projektowych jednak nie później niż od dnia zawarcia umowy i będzie trwał do czasu wykonywania wszelkich prac, usług projektowych, sprawowania nadzoru autorskiego,
- 11.6. Ubezpieczenie powinno być oparte na następujących założeniach: wypadkiem ubezpieczeniowym (momentem decydującym o odpowiedzialności ubezpieczyciela) będzie działanie lub zaniechanie projektanta w okresie ubezpieczenia (uchybiecie w sztuce), z którego wynikała szkoda na osobie, w mieniu lub strata finansowa, za którą odpowiedzialny jest projektant lub inżynier (trigger act committed),
- 11.7. Umowa ubezpieczenia obejmować winna co najmniej:
- 11.7.1. odpowiedzialność za szkody w mieniu, na osobie oraz czyste straty finansowe wraz z ich następstwami - wynikającą z działania lub zaniechania związanego z realizacją prac lub usług projektowych,
- 11.7.2. szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania lub szkody wyrządzone czynem niedozwolonym, włączając w to przypadki zbiegu roszczeń,
- 11.7.3. szkody oraz wady w rzeczach zaprojektowanych, wynikające z prac lub usług projektowych, w tym koszty usunięcia wady lub koszty przywrócenia do stanu poprzedniego.
- 11.7.4. szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa,
- 11.7.5. odpowiedzialność za szkody wynikłe bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się substancji do powietrza, wody lub gruntu - dopuszczalny sublimit odpowiedzialności: 50% ogólnej sumy gwarancyjnej, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 11.7.6. koszty przeprojektowania - dopuszczalny sublimit odpowiedzialności: 50% ogólnej sumy gwarancyjnej, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 11.7.7. ochronę ubezpieczeniową w zakresie szkód wynikłych w związku z przekroczeniem planowanego terminu wykonania prac oraz innych terminów, o ile stanowią one bezpośrednie następstwo wcześniejszej szkody objętej zakresem ubezpieczenia i wynikłej z działania lub zaniechania Ubezpieczonego, w ramach czynności zawodowych objętych ubezpieczeniem, - dopuszczalny sublimit odpowiedzialności: 50% ogólnej sumy gwarancyjnej, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 11.7.8. ochronę ubezpieczeniową w zakresie szkód wynikłych w związku z przekroczeniem ustalonych kosztów, o ile stanowią one bezpośrednie następstwo wcześniejszej szkody objętej zakresem Ubezpieczenia, - dopuszczalny sublimit odpowiedzialności: 50% ogólnej sumy gwarancyjnej, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 11.8. Franszyzy redukcyjne winne być na rynkowo dostępnym poziomie, nie więcej jednakże niż 50.000,00 PLN, dla czystych strat finansowych max 10% odszkodowania nie mniej niż 50.000,00 PLN". Brak fransyz dla szkód osobowych.